

EDUSKUNNAN VASTAUS 39/2004 vp

Hallituksen esitys laiksi jätelain muuttamisesta sekä laiksi ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on vuoden 2003 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laiksi jätelain muuttamisesta sekä laiksi ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä annetun lain 4 §:n muuttamisesta (HE 152/2003 vp).

Valiokuntakäsittely

Ympäristövaliokunta on antanut asiasta mietinnön (YmVM 4/2004 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lausumat:

1. Eduskunta edellyttää hallituksen seuraavan lain toimivuutta yleisesti ja erityisesti vastaanottoaikojen kattavuutta koko maassa, kuntien suhtautumista yhteistyöhön keräyspaikkojen järjestämisessä ja siten olemassa olevan infrastruktuurin käyttämismahdollisuuksien toteutumista.
2. Eduskunta edellyttää hallituksen seuraavan lain vaikutuksia tuottajien tai tuottajayhteisöjen ja muiden alalla jo toimivien kilpailuolosuhteisiin erityisesti niiden tuoteryhmien osalta, joilla on tai joille perustetaan tuottajayhteisö. Tämä koskee

erityisesti romuajoneuvojen ja sähkö- ja elektroniikkaromun hyödyntämistä.

3. Eduskunta edellyttää hallituksen seuraavan pakkauksia ja pakkausjätteitä koskevan osittaisen tuottajavastuun toteutumista siten, että hyödynnettäväksi kelpaavan materiaalin hyödyntäminen käytännössä varmistetaan.
4. Eduskunta edellyttää hallituksen seuraavan romuajoneuvojen järjestelmään luovuttamisesta mahdollisesti perittäviä maksuja ja ryhtyvän tarvittaessa valmistelemaan ehdotusta mahdollisuuden poistamiseksi, koska eduskunta katsoo maksun olevan lähtökohtaisesti ristiriidassa jätehuoltokustannukset tuotteen hintaan sisällyttävän tuottajavastuujärjestelmän perusteiden kanssa.
5. Eduskunta edellyttää hallituksen käynnistävän jätelain kokonaisuudistuksen mahdollisimman pian sekä ryhtyvän tarvittaessa valmistelemaan lainsäädäntöä kokonaisuudistusta nopeammalla aikataululla lain toimeenpanossa mahdollisesti ilmenevien ongelmien poistamiseksi.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki jätelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 3 päivänä joulukuuta 1993 annetun jätelain (1072/1993) 18 §:n 1 momentin 5 kohta, sellaisena kuin se on laissa 605/1997,
muutetaan 6 §:n 1 kohta, 11 ja 27 §, 30 §:n 1 ja 2 momentti, 36 §:n otsikko, 49 §:n 1 momentti, 51 §:n 3 momentti, 52 §:n 1 momentti, 58 §:n 1 momentti, 60 §, 68 §:n 2 momentti, 70 ja 71 §, sellaisina kuin niistä ovat 49 §:n 1 momentti, 51 §:n 3 momentti, 52 §:n 1 momentti, 60 ja 70 § laissa 91/2000, 58 §:n 1 momentti ja 68 §:n 2 momentti mainitussa laissa 605/1997 ja 71 § laissa 661/1999, sekä
lisätään 10 §:ään uusi 4 momentti, lakiin uusi 3 a luku, 36 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 63/1995, uusi 3 momentti, lakiin uusi 50 b ja 50 c § sekä 57 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 605/1997, uusi 3 momentti seuraavasti:

6 §

Jätehuollon järjestämistä koskevat yleiset huolehtimisvelvollisuudet

Jätehuolto on järjestettävä siten, että:
1) jätteen haltijan on huolehdittava jätehuollon järjestämisestä, jollei jäljempänä tässä luvussa tai 3 a luvussa toisin säädetä;

10 §

Järjestetty jätteenkuljetus

Järjestetty jätteenkuljetus on suunniteltava ja hoidettava siten, että se osaltaan toteuttaa 6 §:ssä säädettyjä yleisiä velvollisuuksia ja turvaa jätteen haltijoille riittävän palvelutason. Jos jätteenkuljetusta ei ole järjestetty kiinteistökohtaisesti, kunnan on huolehdittava siitä, että keräyspaikat ovat kohtuullisesti saavutettavissa.

11 §

Liittyminen järjestettyyn jätteenkuljetukseen

Jätteen haltijan on liityttävä alueella järjestettyyn jätteenkuljetukseen. Jätteen haltijan on toimitettava jätteet järjestetyn jätteenkuljetuksen piirissä olevaan jäteastiaan tai keräyspaikkaan lukuun ottamatta niitä jätteitä, jotka jätteen hal-

tija tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten ja asianomaisten kunnallisten jätehuoltomääräysten mukaisesti hyödyntää tai käsittelee itse.

3 a luku

Tuottajavastuu

18 a §

Tuottajavastuun tavoitteet

Tuottajavastuulla tarkoitetaan 18 b §:ssä tarkoitetun tuottajan velvollisuutta huolehtia markkinoille luovuttamiensa tuotteiden ja niistä syntyvän jätteen uudelleenkäytön, hyödyntämisen ja muun jätehuollon järjestämisestä sekä tästä aiheutuvista kustannuksista.

Tuottajavastuun tavoitteena on luonnonvarojen kestävä käytön sekä kestävä tuotannon ja kulutuksen periaatteiden mukaisesti:

- 1) tehostaa jätteen syntymisen ehkäisemistä ja tuotteiden uudelleenkäyttöä;
- 2) tehostaa jätteenä käytöstä poistettavan tuotteen tai sen osan uudelleenkäytön, hyödyntämisen ja muun jätehuollon järjestämistä;
- 3) vähentää kaatopaikoille sijoitettavan jätteen määrää ja haitallisuutta sekä jätteistä aiheutuvaa vaaraa tai haittaa ihmisen terveydelle tai ympäristölle.

18 b §

Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat

Tuottajavastuu koskee seuraavia tuotteita ja tuottajia:

1) moottorikäyttöisen ja muun ajoneuvon tai laitteen renkaat ja niiden tuottajat; tuottajana pidetään renkaiden tai renkailla varustettujen ajoneuvojen tai laitteiden ammattimaista valmistajaa tai maahantuojaa taikka renkaiden pinnoittajaa;

2) sanomalehdet, aikakauslehdet, toimistopaperit ja muut niihin rinnastettavat paperituotteet ja niiden tuottajat; tuottajana pidetään painopaperin ja muiden paperituotteiden valmistukseen käytettävän paperin ammattimaista valmistajaa ja maahantuojaa;

3) pakkaukset ja niiden tuottajat; tuottajana pidetään ammattimaista tuotteen pakkaajaa tai pakatun tuotteen maahantuojaa;

4) henkilöautot, pakettiautot ja niihin rinnastettavat muut ajoneuvot ja niiden tuottajat; tuottajana pidetään ajoneuvon valmistajaa tai ammattimaista maahantuojaa taikka ammattimaista välittäjää, joka toimittaa maahan ajoneuvoja kotimaisen käyttäjän nimissä;

5) sähkö- ja elektroniikkalaitteet ja niiden tuottajat; tuottajana pidetään sähkö- ja elektroniikkalaitteen valmistajaa ja maahantuojaa sekä sellaista myyjää, joka myy laitteita omalla tuotemerkillään; tuottajavastuu ei kuitenkaan koske laitteita, jotka on suunniteltu erityisesti sotilaalliseen käyttöön tai jotka muutoin liittyvät valtion keskeisten turvallisuusetujen turvaamiseen.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin, mitä 1 momentissa tarkoitettut tuotteet ovat.

18 c §

Tuottajan vastuu

Tuottaja on velvollinen edistämään 18 b §:ssä tarkoitettujen tuotteiden uudelleenkäyttöä sekä järjestämään jätteenä käytöstä poistettavan tuotteen tai sen osan uudelleenkäytön, hyödyntämi-

sen ja muun jätehuollon sekä vastaamaan siitä aiheutuvista kustannuksista, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Tuottajan velvollisuus voi koskea tuottajan itse markkinoille luovuttamia tuotteita ja markkinoille luovutettujen tuotteiden määrään tai markkinaosuuteen nähden kohtuulliseksi katsottavaa osuutta kaikista niistä vastaavista markkinoille luovutetuista tuotteista riippumatta tuotteiden markkinoille luovuttamisen ajankohdasta.

Tuottajavastuuseen perustuvassa uudelleenikäytössä, hyödyntämisessä ja muussa jätehuollossa on noudatettava soveltuvin osin, mitä 4 §:ssä ja 6 §:n 2—11 kohdassa säädetään yleisestä huolehtimisvelvollisuudesta, 9 §:ssä jätteen kuljettamisesta ja 15 §:ssä jätteen luovuttamisesta ja vastaanottajan velvollisuudesta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin:

1) tässä luvussa tarkoitettujen käytöstä poistettavien tuotteiden ja niistä muodostuvan jätteen synnyn ehkäisemiselle, uudelleenkäytölle, kierrätykselle ja hyödyntämiselle asetettavista määrällisistä tavoitteista ja velvoitteista sekä määrärajoista tavoitteiden saavuttamiselle ja velvoitteiden täyttämiseksi ja niin, että tavoitteet ja velvoitteet voivat olla materiaaleittain, tuotteittain tai tuoteryhmittäin eriytettyjä;

2) tässä luvussa tarkoitettujen käytöstä poistettavien tuotteiden jätehuollolle aiheutuvan merkittävän haitan estämiseksi sekä niiden uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta ihmisen terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi tarvittavista toimista.

18 d §

Tuottajavastuun piiriin kuuluvien tuotteiden vastaanottopaikat

Tuottajan on huolehdittava niin kattavan vastaanottopaikkojen verkoston järjestämisestä 18 b §:ssä tarkoitetuille käytöstä poistettaville tuotteille, että tuotteen viimeisellä haltijalla on koko maassa kohtuullinen mahdollisuus luovuttaa käytöstä poistettava tuote uudelleenkäyt-

töön, hyödynnettäväksi tai muuhun jätehuoltoon.

18 e §

Tuotteen merkinnät ja purkamista koskevat tiedot

Edellä 18 b §:ssä tarkoitetun ajoneuvon tuottajan on huolehdittava siitä, että tuote tai sen osat on asianmukaisesti merkitty vaarallisia aineita sisältävien osien tunnistamiseksi. Sähkö- ja elektroniikkalaitteessa on oltava tuottajan, markkinoillesaattamisajankohdan ja erilliskeräilyvelvollisuuden osoittava merkintä.

Ajoneuvon ja sähkö- ja elektroniikkalaitteen tuottajan on lisäksi huolehdittava siitä, että tuotteen myyjät ja tarvittaessa muut toimijat saavat tarvittavat tiedot ja ohjeet tuotteesta, sen uudelleenkäytöstä, purkamisesta ja osien kierrätettävyydestä sekä vaarallisten aineiden ja osien sijainnista tuotteessa.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tuotteiden merkitsemisestä ja niiden purkamista koskevista tiedoista.

18 f §

Tiedonantovelvollisuus

Tuottajan on toimitettava Pirkanmaan ympäristökeskukselle tämän lain ja sen nojalla annettujen tuottajavastuuta koskevien säädösten täytäntöönpanon valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot markkinoille toimitetuista tuotteista, käytöstä poistettujen tuotteiden kertymästä, niiden keräilystä, uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä, viennistä tai muusta jätehuollosta sekä muista näihin rinnastettavista seikoista.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tuotekohtaisesti tarkemmin edellä 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista.

18 g §

Tuottajayhteisö ja tuottajien muu yhteistoiminta

Tuottaja voi huolehtia 18 c §:n mukaisista ja muista tästä laista ja sen nojalla annetuista säännöksistä johtuvista velvollisuuksistaan yhteistoiminnassa muiden tuottajien ja toimijoiden kanssa perustamalla oikeuskelpoisen yhteisön tai säätiön (*tuottajayhteisö*), liittymällä olemassa olevaan tuottajayhteisöön taikka sopimalla siitä olemassa olevan tuottajayhteisön kanssa. Mikäli tuottaja on liittynyt tuottajayhteisöön tai tehnyt sen kanssa sopimuksen, tuottajavastuu siirtyy tuottajalta tuottajayhteisölle, kun tuottajayhteisöä taikka liittymistä tai sopimusta koskeva ilmoitus on hyväksytty tai merkitty 50 c §:n mukaisesti tuottajatiedostoon.

Tuottajayhteisössä velvoitteet on jaettava tuottajien ja mahdollisten muiden toimijoiden kesken tasapuolisesti toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ja siten, että vältetään kaupan esteet ja kilpailun vääristyminen. Tuottajayhteisön tulee ottaa osakkaakseen, jäsenekseen tai sopimussuhteeseen samoilla ehdoilla kuin sen piirissä jo oleva tuottaja, sellainen uusi tuottaja, jolle markkinoiden vähäisyyden tai muun erityisen syyn vuoksi on taloudellisesti kohtuutonta yksin järjestää kattava uudelleenkäyttö, hyödyntäminen ja muu jätehuolto.

Tuottajayhteisön on otettava 18 a §:n 2 momentissa säädettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi tasapuolisesti huomioon kaikki taloudelliset toimijat ja heidän asianmukaiset toimintamahdollisuutensa kyseisillä markkinoilla tehdessään sopimuksia uudelleenkäytön, hyödyntämisen ja muun jätehuollon käytännön järjestämisestä.

Valtioneuvosto voi päätöksellään velvoittaa tietyllä tuotealalla toimivat tuottajayhteisöt ja tuottajat yhteistoimintaan, jos se on tarpeen sellaisten rinnakkaisten uudelleenkäyttö- ja hyödyntämisjärjestelmien poistamiseksi tai muodostumisen estämiseksi, joista on ilmeistä haittaa järjestelmien yleiselle toimivuudelle tai tuotteiden viimeisen haltijan mahdollisuudelle saada toimitettua käytöstä poistettava tuote uudel-

leenkäyttöön, hyödynnettäväksi tai muuhun jätehuoltoon.

Mitä 2—4 momentissa säädetään tuottajayhteisöstä, koskee vastaavasti sellaista muuta usean tuottajan yhteistoimintajärjestelyä, joka huolehtii tuottajavastuuseen perustuvasta uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta ja jolla on kyseisten tuotteiden tai tuoteryhmän osalta merkittävä markkina-asema.

18 h §

Eräiden muiden toimijoiden velvollisuudet

Edellä 18 b §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen renkaiden myyjän ja muun luovuttajan on otettava uusien renkaiden ostajalta vastaan käytöstä poistettavat renkaat. Velvollisuus koskee myytävään määrään nähden kohtuulliseksi katsottavaa määrää ja ostettavia rengaslajeja vastaavia käytöstä poistettavia renkaita.

Edellä 18 b §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetun sähkö- ja elektroniikkalaitteiden myyjän ja muun jakelijan on otettava ostajalta vastaan kotitaloudesta peräisin oleva, käytöstä poistettava sähkö- ja elektroniikkalaitte, jonka tilalle ostetaan uusi vastaava laite, tai osoitettava ostajalle muu vastaanottopaikka.

Jäljempänä 18 k §:ssä tarkoitettujen juomien myyjän ja muun jakelijan on otettava näiden juomien ostajalta vastaan tyhjät juomapakkaukset.

Kiinteistön haltijan on järjestettävä edellä 18 b §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen käytöstä poistettavien paperituotteiden keräystä varten tarvittavat tilat ja keräysvälineet asuin-kiinteistölle ja sellaiselle kiinteistölle, jolla on toimistoja taikka tuotanto- tai palvelutoimintoja. Velvollisuus ei kuitenkaan koske kiinteistöjä, jotka sijaitsevat pientalo- tai haja-asutusalueella, jossa tuottaja on järjestänyt keräyksen alueellisilla vastaanottopaikoilla tai jossa keräyksen järjestäminen aiheuttaisi kohtuuttomia kustannuksia kerättävän paperin vähäisen määrän vuoksi.

Kunnan on toimittava siten, ettei tuottajan mahdollisuus huolehtia tässä luvussa tai sen nojalla säädetyistä velvoitteista vaarannu.

18 i §

Tuotteen viimeisen haltijan oikeudet

Edellä 18 b §:ssä tarkoitettujen tuotteiden viimeisellä haltijalla on oikeus luovuttaa käytöstä poistettava tuote maksutta tuottajan järjestämään uudelleenkäyttö-, hyödyntämis- ja jätehuoltojärjestelmään. Jos tuotteesta puuttuu jätteen hyödyntämisarvon kannalta oleellisia osia, kuten moottori, korin oleelliset osat tai katalyysaattori taikka siihen on lisätty uudelleenkäyttöä, hyödyntämistä tai muuta jätehuoltoa merkittävästi haittaavia esineitä tai aineita, romuajoneuvon luovuttajalta voidaan kuitenkin periä poistettujen osien raaka-ainearvoa vastaava maksu tai uudelleenkäytölle, hyödyntämiselle tai muulle jätehuollolle aiheutuvia lisäkustannuksia vastaava kohtuullinen maksu.

18 j §

Pakkauksia ja pakkausjätteitä koskevat erityissäännökset

Pakkauksia koskeva tuottajavastuu on osittainen. Tuottajan tulee omalta osaltaan huolehtia siitä, että markkinoille lasketuista pakkauksista hyödynnetään keskimäärin yhteensä 61 painoprosenttia. Muilta osin pakkausjätteen jätehuollosta vastaa tällöin jätteen haltija sekä kiinteistön haltija ja kunta siten kuin 3 luvussa säädetään.

Pakkauksia ja pakkausjätteiden hyödyntämistä ja siihen liittyvää kustannusvastuuta koskevia velvoitteita, 18 f §:ssä tarkoitettuja seurantatietoja ja 68 §:n 2 momentissa tarkoitettua jäteneuvontaa koskevia velvoitteita ei sovelleta 18 b §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun pakkaajaan ja maahantuojaan, jonka toiminnan liikevaihto on edellisenä vuonna ollut vähemmän kuin 1 000 000 euroa.

18 k §

Eräät juomapakkaukset

Mitä tässä laissa säädetään tuottajavastuuseen perustuvasta uudelleenkäytöstä, hyödyntä-

misestä ja muusta jätehuollosta sekä tuottajasta, koskee vastaavasti virvoitusjuomaverosta annetun lain (1474/1994) 4 §:ssä ja alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain (1471/1994) 7 §:ssä tarkoitettua vähittäismyyntipäällysten kierrätysjärjestelmää sekä mainituissa laeissa tarkoitettujen tuotteiden valmistajaa, pakkaajaa ja maahantuojaa.

18 l §

Romuajoneuvoja koskevat erityissäännökset

Sellaisen 18 b §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun ajoneuvon, jota voidaan pitää 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna jätteenä (*romuajoneuvona*), viimeisen haltijan on toimitettava romuajoneuvo tuottajavastuun piiriin kuuluvaan järjestelmään kuuluvalla kerääjälle tai esikäsittelijälle. Vastaanottajan on tarkistettava viimeisen haltijan oikeus luovuttaa romuajoneuvo. Ajoneuvon viimeiselle haltijalle on tällöin annettava asianmukainen romutustodistus romuajoneuvon lopulliseksi poistamiseksi Ajoneuvohallintokeskuksen ajoneuvoliikennerekisteristä. Rekisteristä poistamisesta voidaan periä tuottajalta kohtuullinen maksu.

Rekisteristä poistamisesta ja romutustodistuksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella ja siitä perittävästä maksusta liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

18 m §

Sähkö- ja elektroniikkalaitteita koskevat erityissäännökset

Tuottaja vastaa muun käyttäjän kuin kotitalouden käytöstä poistaman sähkö- ja elektroniikkalaitteen hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta aiheutuvista kustannuksista, jos laite on saatettu markkinoille elokuun 13 päivän 2005 jälkeen. Tuottaja vastaa ennen mainittua päivämäärää markkinoille saatetun, käytöstä poistettavan tuotteen hyödyntämisen ja muun jätehuollon kustannuksista vain, jos käytöstä poistettava laite korvataan vastaavalla tai saman käyttötarkoituksen omaavalla laitteella. Muutoin laitteen

muu käyttäjä kuin kotitalous vastaa käytöstä poistetun laitteen hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta aiheutuvista kustannuksista. Tuottaja ja tuotteen muu käyttäjä kuin kotitalous voivat sopia myös muusta kustannusten jaosta.

Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajan tulee asettaa vakuus, kuten kierrätysvakuutus tai suljettu pankkitili, tai kuulua asianmukaiseen rahoitusjärjestelmään sen osoittamiseksi, että elokuun 13 päivän 2005 jälkeen markkinoille saatettavien kotitalouksissa käytettävien laitteiden tulevan jätehuollon rahoitus on turvattu.

18 n §

Asetuksenantovaltuus Euroopan yhteisön tuottajavastuuta koskevien säädösten täytäntöönpanemiseksi

Valtioneuvoston asetuksella voidaan lisäksi säätää Euroopan yhteisön tuottajavastuuta koskevien säädösten täytäntöönpanemiseksi:

1) tässä luvussa tarkoitettujen käytöstä poistettavien tuotteiden keräystä, merkitsemistä, lajittelua, varastointia, säilyttämistä, kuljetusta, edelleen välittämistä, uudelleenkäyttöä, hyödyntämistä, käsittelyä tai muuta jätehuoltoa koskevista teknisistä vaatimuksista sekä jätehuoltokustannusten ilmoittamisesta tuotteen hinnassa;

2) tuottajavastuuta koskevien säännösten soveltamisesta, jos tuotteet hankitaan ulkomailta tai viedään maasta sähköisellä tai muulla etäkauppalla.

27 §

Jätteen haltijan kustannusvastuu

Jätteen haltija tai edellinen haltija vastaa jätteestä aiheutuvista kustannuksista, jollei tuottajavastuun osalta 3 a luvusta muuta johdu.

30 §

Kunnan jätemaksun määrääminen

Jätemaksun määräämisen yksityiskohtaiset perusteet sisältävän taksan hyväksyy kunta. Taksa tulee hyväksyä siten, että jätemaksu vastaa

tarjottua palvelutasoa ja kannustaa jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä jätteen hyödyntämiseen. Jättemaksun määrää ja panee maksuun kunnan määräämä viranomainen.

Jos taksan mukaista jättemaksua on pidettävä kohtuuttoman suurena tai pienenä, voidaan maksu määrätä taksasta poiketen tai maksu jättää perimättä ottaen huomioon erityisesti jätteen määrä, järjestetyn jätehuollon palvelutaso ja 11 §:ssä tarkoitettu jätteen omatoiminen hyödyntäminen ja käsittely.

36 §

Valtakunnalliset viranomaiset

Pirkanmaan ympäristökeskus valvoo valtakunnallisena viranomaisena tuottajia, tuottajayhteisöjä ja tuottajavastuuta koskevien tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista.

8 luku

Hyväksymismenettelyt

49 §

Toiminnan ilmoittaminen jätetiedostoon

Alueelliselle ympäristökeskukselle on tehtävä 70 §:ssä tarkoitettuun jätetiedostoon hyväksymistä varten ilmoitus:

1) jätteen ammattimaisesta keräämisestä ja kuljettamisesta;

2) jätteen myyjänä tai välittäjänä toimimisesta, jos jäte on tarkoitettu hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi Suomen ulkopuolella.

50 b §

Ilmoitus tuottajätiedostoon

Edellä 18 b §:ssä tarkoitettua tuottajan on tehtävä Pirkanmaan ympäristökeskukselle ilmoitus tuottajätiedostoon merkitsemistä varten. Vastavasti tuottajayhteisön on tehtävä ilmoitus tuotta-

jätiedostoon hyväksymistä varten, jolloin sen piiriin kuuluvan tuottajan ei tarvitse erikseen tehdä ilmoitusta. Pirkanmaan ympäristökeskukselle on ilmoitettava myös oleellisista toiminnan muutoksista ja toiminnan lopettamisesta sekä tuottajayhteisön jäsenten ja sopimusosapuolten muutoksista.

Ilmoituksessa on oltava riittävät tiedot ja selvitykset tuottajasta ja toiminnasta sekä käytöstä poistettujen tuotteiden uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta, joiden perusteella voidaan arvioida järjestelyjen asianmukaisuus. Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajan on esitettävä selvitys 18 m §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuudesta. Tuottajayhteisöjen ilmoituksessa on lisäksi esitettävä tarvittavat tiedot sopimuksista ja säännöistä, joiden perusteella voidaan arvioida, täyttääkö toiminta lain 18 g §:n 2 ja 3 momentissa säädetyt vaatimukset. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ilmoituksen sisällöstä.

Tuottajätiedostoon merkitään myös ympäristöministeriön virvoitusjuomaverosta annetun lain 4 §:n ja alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 7 §:n nojalla tekemät päätökset vähittäismyyntipäällysten kierrätysjärjestelmän hyväksymisestä.

50 c §

Tuottajätiedostoon merkitseminen ja hyväksyminen

Pirkanmaan ympäristökeskus merkitsee tuottajan tuottajätiedostoon. Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajaa ei voida merkitä tiedostoon ilman selvitystä 18 m §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuudesta.

Tuottajayhteisö hyväksytään tuottajätiedostoon, jos ilmoitukseen liitettyjen selvitysten perusteella tai muutoin osoitetaan, että:

1) toimintaa hoidetaan tämän lain ja sen nojalla annettujen säädösten mukaisesti;

2) tuotteiden ja niistä muodostuvien jätteiden uudelleenkäytössä, hyödyntämisessä ja muussa jätehuollossa otetaan huomioon tässä laissa tai sen nojalla säädetyt uudelleenkäyttöä ja hyödyntämistä koskevat tavoitteet ja muut velvoitteet;

3) tuottajayhteisö on toiminnan laajuus ja luonne huomioon ottaen riittävän vakavarainen asianmukaisten jätehuoltotoimenpiteiden varmistamiseksi taikka että se vaadittaessa asettaa riittävän vakuuden.

Tuottajayhteisön tuottajatiedostoon hyväksymistä koskevan ilmoituksen johdosta on tehtävä päätös. Tiedostoon merkitsemisen tai hyväksymisen yhteydessä ympäristökeskus voi asettaa tarpeellisia velvoitteita tämän lain ja sen nojalla annettujen säädösten asettamien velvoitteiden täyttämiseksi ja toiminnan valvomiseksi.

51 §

Selvilläolo- ja kirjanpitovelvollisuus

Ympäristöluvan haltijan, ongelmajätteen tuottajan, lukuun ottamatta kotitaloutta, sekä ongelmajätteen ammattimaisen kuljetuksen suorittajan ja 49 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua jätteen myyjän ja välittäjän on pidettävä kirjaa toiminnassaan syntyneen, kerätyn, varastoidun tai välivarastoidun, kuljetetun, hyödynnetyn tai käsitellyn sekä myydyin tai välitetyn jätteen määrästä, laadusta ja alkuperästä, sekä toimitettaessa jäte muualle, sen syntypaikasta samoin kuin toimituspaikasta ja -päivämäärästä sekä kuljetus- ja hyödyntämistavasta tai käsittelytavasta. Kirjanpitovelvollisuus koskee myös 18 b §:ssä tarkoitettua tuottajaa 18 f §:ssä tarkoitettujen tietojen osalta.

52 §

Viranomaisten tiedonsaantioikeus

Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä, Suomen ympäristökeskuksella ja kunnalla on oikeus pyynnöstä saada jätteen haltijalta tai muulta jätehuoltoon järjestävältä taikka roskaantuneen alueen puhdistamisvelvolliselta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvontaa tai tehtävien hoitamista varten tarpeelliset tiedot. Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä ja Suomen ympäristökeskuksella on myös oikeus pyynnöstä saada tuo-

tannon harjoittajalta ja tuotteen valmistajalta tai maahantuojalta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten täytäntöönpanemiseksi tarpeelliset tiedot tuotannosta sekä siinä käytettävistä aineista ja valmistettavista tai maahan tuotavista tuotteista samoin kuin niistä syntyvistä jätteistä ja jätehuollosta. Pirkanmaan ympäristökeskuksella ja ympäristöministeriöllä on lisäksi oikeus pyynnöstä saada tuottajilta ja tuottajayhteisöiltä tämän lain ja sen nojalla annettujen säädösten täytäntöönpanemiseksi tarpeelliset tiedot tuotteiden valmistuksesta ja maahantuonnista, niiden uudelleenkäytöstä sekä jätteinä käytöstä poistettavien tuotteiden ja niiden osien uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta.

57 §

Kiellot, rajoitukset ja muut määräykset

Jos tuottaja tai tuottajayhteisö ei ole järjestänyt tuottajavastuuseen perustuvaa uudelleenkäyttöä, hyödyntämistä ja muuta jätehuoltoon tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten edellyttämällä tavalla, Pirkanmaan ympäristökeskus voi velvoittaa saattamaan toiminnan lain mukaiseksi tai peruuttaa tuottajayhteisön tuottajatiedostoon hyväksymistä koskevan päätöksensä.

58 §

Uhkasakko sekä teettämis- ja keskeyttämissuhke

Ympäristöministeriö, alueellinen ympäristökeskus tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tehostaa tämän lain tai sen nojalla annettua säännöksen taikka Pirkanmaan ympäristökeskus tuottajavastuuta koskevien säännösten noudattamiseksi tai Suomen ympäristökeskus jätteensiirtoasetuksen perusteella antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai että toiminta keskeytetään tai kielletään.

60 §

Jäterikkomus

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) rikkoo 5 §:n 1 momentin 1, 3 tai 4 kohdassa, 6 §:n 1 momentin 6 tai 8 kohdassa, 7 §:n 4 momentissa, 17 §:n 1 momentissa, 18 c §:n 4 momentin 2 kohdassa, 18 g §:n 4 momentissa, 18 n tai 19 §:ssä, 40 §:n 3 momentissa, 50, 57 tai 73 a §:ssä tarkoitettua kieltoa taikka mainittujen säännösten nojalla annettua kieltoa tai määräystä,

2) laiminlyö 7—9 §:ssä, 12 tai 14 §:ssä, 15 §:n 1 momentissa, 18 c—18 m §:ssä, 51 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitettua velvollisuutta, tai

3) toteuttaa jätteen kansainvälisen siirron jäteensiirtoasetuksen 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *jäterikkomuksesta* sakkoon.

Jäterikkomuksesta tuomitaan niin ikään se, joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo 13 §:n 1 momentin nojalla annettua määräystä taikka laiminlyö 11 §:ssä, 20 §:n 1 tai 2 momentissa, 21, 49 tai 50 b §:ssä tarkoitettua velvollisuutta.

68 §

Jäteneuvonta

Jos jätehuolto on järjestetty 3 a luvussa tarkoitettua tuottajavastuun mukaisesti, tuottajan, tuottajayhteisön ja muun taloudellisen toimijan on tarvittaessa yhteistoiminnassa kunnan kanssa huolehdittava tarpeellisista neuvonta-, tiedotus- ja valistustehtävistä sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään.

70 §

Jäte- ja tuottajatiedostot

Valvontaviranomaisten on pidettävä jätetiedostoa ja tuottajatiedostoa niille tämän lain mu-

kaan tehtävistä ilmoituksista sekä niiden perusteella tehdyistä päätöksistä.

71 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapidon estämättä saa tämän lain mukaisia tehtäviä suoritettaessa saatuja tietoja yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta, liike- tai ammattisalaisuudesta taikka yksityisen henkilökohtaisista oloista luovuttaa valvontaviranomaiselle, ympäristöministeriölle, Suomen ympäristökeskukselle tai Pirkanmaan ympäristökeskukselle tämän lain mukaisten tehtävien suorittamiseksi taikka syyttäjä-, poliisi- ja tulliviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi. Lisäksi muutoin salassa pidettäviä tietoja voidaan luovuttaa tulliviranomaisille jäteverolain (495/1996) sekä virvoitusjuomaverosta annetun lain 4 §:n ja alkoholi- ja alkoholi-juomaverosta annetun lain 7 §:n toimeenpanoa varten.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2000 .

Tämän lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen sen voimaantuloa.

Tätä lakia sovelletaan 18 b §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuihin sähkö- ja elektroniikkalaitteisiin valtioneuvoston asetuksella säädettyistä ajankohdista lukien.

Jätelain nojalla annetut valtioneuvoston päätökset käytöstä poistettujen renkaiden hyödyntämisestä ja käsittelystä (1246/1995), pakkauksista ja pakkausjätteestä (962/1997) sekä keräyspaperin talteenotosta ja hyödyntämisestä (883/1998), ovat voimassa siltä osin, kun ne eivät ole ristiriidassa tämän lain kanssa, kunnes ne on korvattu tämän lain nojalla annetuilla valtioneuvoston asetuksilla.

Lain 18 b §:ssä tarkoitettujen tuottajien ja 18 g §:ssä tarkoitettujen tuottajayhteisöjen on tehtävä lain 50 b §:ssä edellytetty ilmoitus Pirkanmaan ympäristökeskukselle tuottajatiedostoon merkitsemistä tai hyväksymistä varten kuu-

den kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulo-
lost. Määräajasta sähkö- ja elektroniikkalaitteiden
tuottajien ja tuottajayhteisöjen osalta sääde-
tään valtioneuvoston asetuksella.

Jätelain 11 §:n 2 momentin nojalla myönne-
tyt vapautukset järjestettyyn jätteenkuljetuk-

seen liittymisestä ja jätelailla kumotun jätehuol-
tolain (673/1978) 14 §:n nojalla tehdyt päätök-
set kiinteistön jättämisestä järjestetyn jätteen-
kuljetuksen ulkopuolelle lakkaavat olemasta
voimassa 1 päivästä tammikuuta 2006 lukien.

Laki

ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä annetun lain 4 §:n muuttami- sesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä 28 päivänä helmikuuta
1975 annetun lain (151/1975) 4 §:n 1 momentti seuraavasti:

4 §
Siirrettävän romuajoneuvon esikäsittelystä,
hyödyntämisestä tai käsittelystä ja muusta jäte-
huollosta on voimassa, mitä jätelaissa
(1072/1993) ja sen nojalla säädetään.

Tämä laki tulee voimaan   päivänä   kuuta
200   .

Helsingissä 20 päivänä huhtikuuta 2004
